

DÉLZALA

Társadalmi, közművelődési és közgazdasági hetilap.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez A-Lendva Templomtéren, az előfizetési díjak, elváltatások és hirdetések pedig a kiadólapjainakhoz Balkányi Úrsz. Fő-utca 10. küldendők.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyed évre 1 ft
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseik elfogadtnak:

Budapest: a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Bécsben: Moesse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egyesület, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

A kereskedelemről.

(A. T.) Sokan azt hiszik, hogy Magyarország kereskedelme Ausztria kereskedelmének kiegészítő része, provinciája, fiókja. Megmondjuk: miért?

Harmincz áldásos év melege, békeje sugárzott el felettünk sebeket gyógyítva, hiányokat pótolva, sok nagy úrt betöltve. Az ipar, a kereskedelem, a tudomány és a művészet terén egyaránt fejlődünk, miután rájöttünk arra, hogy elmúltak már ama zord idők, midőn a csatáér volt az egyetlen mező, hől a hazafi bátorokat szerezhetett magának, midőn egyik neuzet hatalmának gyarapítását csakis a másik megrontása által érthette el.

Jelenleg a közgazdasági élet erős, hatalmas fellendülésével érkeztük el a nemzet virágzását.

Kereskedelmünk tehát szintén fejlődött, de tegyünk egy őszinte kijelentést, melyhez azután jelen cikkünk tárgyát és célját tűzzük: nem magyar.

Itt, igen, meg kell állanunk. Mindenki tudja, hogy így van, mégis mindenki újra és újra megdöbben, ha eszébe jut. De hát mi az oka ennek? Egy szabad államban hogy lehet ez? Hivatalainkban, iskoláinkban a hivatalos nyelv a magyar. Tanonciskoláiban, polgári iskoláinkban, kereskedelmi tanfolyamok-

ban mindenütt ezt tanítják, s az eredmény mégis kicsoda: hogy a kereskedelem német.

Legelső kereskedőink, gyárosaink, kik itt százezrekre tettek szert, könyveiket németül soll és habenne vezetik, levelezéseiket németül folytatják és még társalgási nyelvük is csak a német.

De ez meglátszik az üzletek külsőségén is. A magyar czimtábla vagy nincs is ott, vagy mellette ékeskedik a német. Hát ezt más országban tapasztaltuk-e már? Ez csak Magyarország kereskedőházaiknak szegyenletes és székkelbű nevezetessége.

Igy van azután, hogy sem a külföld el nem ismeri, sem mi nem állíthatjuk, hogy kereskedelmünk független, önálló, erős magyar kereskedelem, kénytelenek vagyunk türni és hallgatni az állítást, hogy a magyar kereskedelem nem magyar, Ausztria fiókkereskedelme, Budapest kereskedelme pedig csak Bécs fiókját képezi.

Nézzük most már, hogy ez az állítás a valóságnak milyen mértékben felel meg. Csak és csupán annyiban, hogy kereskedőink külföldről s többnyire Ausztriából jöttek. Ezek azután, noha magyar állampolgárokká lettek, ragaszkodnak az elnyomatás éveiben itt is uralkodó német nyelvhez s hazafiságuk nem megy annyira, hogy kereskedelmükben a magyar nyelvet meghonosí-

tanák, mert attól félnek, hogy ez rizikóval járna.

Ezt látva, e szomorú tapasztalatlan felajdulva, elmondhatjuk, hogy az édes magyar nyelv nem leli honját e hazában.

Magyarország kereskedelme tehát nem fiókkereskedelme Ausztriának, csupán emez ringatta annak bölcsőjét, s most kedvét keresük, félünk még szemhunyorításaitól is, hátha Ausztria megharagszik s nem ad árukát, nem ad hitelt, szakít velünk.

Balga, gyáva aggodalom, melynek nincs tápot nyújtó alapja Ausztria érdeke, hogy mi nyitva tartjuk sorompóinkat s nem az, hogy ő elzárja előlünk hitelét s áruit.

De hát áldozni nem tudna-e a magyar kereskedő? Nem tudná magyarul vezetni könyveit, levelezéseit, ha az anyagi kárát okozná? Nem, mert im nem kerülne neki anyagiakba, csak egy kis hazafias köteleességtudásba, s lám, még sem leszi.

Ne akarja hát, hogy kényszerrel erőszakoltassék rá, ne akarja, hogy a közvélemény, kifogyva türelméből, igaz és méltó felháborodásában, melyet benne felkelt a kereskedő hazafiatlan germanizálása, a szabad állam szabad kereskedelmének rovására; kényszer fog alkalmazni, hogy a kereskedelem szellemen és nyelvben megmagyarításék.

Ha a kereskedők azt mondják, hogy a

TÁRGA.

Reflexiók.

A „Délzala” eredeti tárcaja.
Irtja: SZÓKE ANDOR.

Ha babonás volnék, azt hinném, hogy a sir néha megnyílna s porladozo lakója az őket szeretőknek olyankor megjelen.

Ugy tűnik fel, mintha tegnap történt volna...
Lázalomban, antipirines dobozok és ridegarcu orvosok közt hánykolódtam: betegágyamon...
A szobában lábujjhegyen járkáltak szülok, testvérek, rokonok...
Arcaikról olvasni lehetett, hogy el vannak készülve a legrosszabba, arra, aminek pusztá gondolata is oly elemztáris erővel kapaszkodik a halandó lelkeletébe...
A kaszás rém profán jellegje ott borongott az ablakok kék függönyén keresztül szürdülő teli nap sugárban és a boreczszagtól áthatott szobában oly haloványok voltak az emberek...
Memento mori...

És én lázalomban, eltompult aggyal csak az imént elhagyott diáktanulmányaim legvonzóbb tárgy klasszikus époszáinak, az „Aeneisnek” sorait hadartam és a boreczszagtól áthatott szobában, halovány arcu emberek, rideg orvosok és aggodó családtagok között tjesztőben mormoltam: „Conticure omnes, intencione ora tenebant...”
És a mezzavart agyban elő-elő tündeztek a régmúlt időknek kodalakjai és azoknak viselt dolgai: Helene

szöketése, Trója ostroma, az agg Oriamus keserve és az öreg ipoloné elképedt arcczal hallgatta az előtte ismeretlen nyelven hangzó históriát, amelyen a futo Aentas beszél el szomorú sorsát Stridónak, Karthago Királynőjének...
És szakadozva zogott tovább: „Infandum regina jubes renovare dolorem”

Áldott emlékü jó nagyanyám is ott volt körülöttem és vallásos érzülethez híven, Istenben vetett bizalommal remélte állapotom jobbra fordulását. Reményemben nem is csalatkozott.

Mikor a tavaszi nap legelső sugarait kezdte a teli álmalból ébredni akaró földre lebecsántani, mikor a kertben pajkos madársereg hangos csieséressé kezdte üdvözölni a kikelet hajnalát, mikor a kaptárók munkás lakói eleségszerző utjakra az átázok virágait dőncélgé megcsalták: jó levegőt szivni — immár betegségből üdülen — nagyanyám karján sétáltam a kertbe.

Egy vén alfalfa alatt leültünk és beszélgetni kezdtünk,

— Beh sokat vízraltattam betegágyam mellett, te rossz fu! Türelmetlen, makacs beteg voltál, az orvossgot sohsem akartad bevenni, a miért én — és ekkor újjával megfenyegtetett — nagyon haragudtam rád. Hanem — és most mosolygó derű vonult át arcán — azt az egyet szerettem benned, hogy mikor legnyárból lázban voltál is, akkor is tanultal, akkor is folyton latin verseket normoltál. Látszik, jó tanuló voltál.

Szegény! Beh nagyon családott! Sohsem

volt valami nagy éreymen a szorgalom, s az idézett latin klasszikust illetőleg is sokat tudának régelni a professzor kalkulus könyvébe jeggzett szekundák. Meghagytam azonban ártatlan hitében, Isgertem, hogy csak legyek újra egészséges, friss erővel fogom tanulmányaim folytatni.

Gyorsan, egymásután pergetek az évek a mulandóság tengerébe. Ha később együtt voltunk nagyanyámmal, sok régi dolgokról el-elbeszélgetünk.

Pár év múlva besoroztak és én elmentem katonának.

Nagyanyám ez időben betegeskedni kezdett s gyakran kaptam hírt felőle, betegsége rosszra fordulásáról.

Husvétra szabadságot kapván, meglátogattam. A sorvasztó kör már akkor ágyhos szegerte és jól esett szenvedő felkénne a sir szeléről visszamaradt unokát a cifra uniformisban, jó egészséggel láthatni. Odaintett, hogy üljek le ágya szelére s sütvő fogom tanulmányaim folytatni.

— Látod, látod, milyen beteg vagyok... most már én... nem te... Te felépültél, vajjon én eszt én számomra van-e még gyógyulás... Vajjon fogunk-e még együtt ülni ketten a kertben és a régmúlt idők fogunk-e még el-elbeszélgetni. Fogjuk-e még a viragokat nézegetni, fogunk-e még ketten el-gondolkozni, tudod arról, amit egyszer beszélte nekem Stridórol, Aeneasról... De én úgy érzem, hogy soha... soha... mert én most nagyon beteg vagyok és érzem, hogy ez lesz az utolsó...

5365./tk. 898.

Hirdetmény.

Resznek-Jakabfa község telekkönyvei urbéri legelő felolvasása következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelethez képest átalakíttnak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. 1.-cz. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvény-cikkkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvény-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czézből az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1899. évi január hó 9-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annal bizonyosabban adják elő, mert a felosztott legelőnek telekkönyvi bejegyzése után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jöhíszemű barmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik telekbejegyzőknyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanra tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az aláírásra az 1886. évi XXIX. törv.-cz. 15-18. és az 1889. XXXVIII. 1.-cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megnevezni iparkodjanak és azokkal igazolják avagy, oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerjék el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünik, egyeb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmenek, illetve, hogy a törlesztés engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Királyi járásbírósgá mint telekkönyvi hatóság.
Alsó-Lendván, 1898. évi november hó 17-ik napján.

Horváth,
királyi albiró.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZASRA JATSZIK

6 HUZÁS GYORS SORSJÁTÉKA

100.000 KÖRONA

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KÖRONA

HAYREKÉNYVÉNYKÉNT HATÁRRA ZÁRVA VAGY HESZTÉPÉZER VESZTÉVÉGI NYILVÁNVALÓVAL ÖSSZEHOZVA

5 a 20.000 KÖRONA STR. STB.

Sorsjegyeket ajáni:
Huzás már 1899. január hó 4-én.
Alsó-Lendvai Takarékpénztár, „Délzala” kiadóhivatala.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A cég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a hite, amelyben ma már sok nemes és vadonoz csemetét szállít Horvát, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó-és Fejso-Auszria-valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Xnetország részére. Nemesfa-állományai ezúttal 500.000 drb; vadonoz, állományai 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelésnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfaiskola teljesen homoktalajon léte homoki szőlőtelepítőknek kincses háza a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, köveses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy túlságosan kővertet talajban állították elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezőkovács házi hírneves telepről valók. Ugy magas-derékú, valamint törpe csemetékhez megrendelhetők körte, alma, szilva, őzsi barack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperbél. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökert, fajhiteles, igen szép csemeték daraja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák drja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentiri gyümölcsfajokból táblairítés folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-3-4-10-15 krt, melyek gazdag gyökérsztréknél fogva főként nagyban telepítéshez, országunk föltaín igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonozai is bármily számban és erősségen megrendelhetők a fentiri csemetél. A gazdag gyökérsztrévu vadonozok 1000-cs azok erőssége szerint 5 ftrt 85 krtól 19 ftrig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15%-engedmény. — Levél-cím:

Ungvháry László gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.
!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Kérje
The Continental
a Bodega Company
oldághírű spanyol és portugál
borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák kárházak és vendéglőiben.

Szállítók: Budapest
csakis: W Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry Casinóval szemben.